

nem jiným, a po dni 1. prosince 1928, kterýmžto dnem býv. zastupitel-ský okres zanikl, této náležitosti nahraditi nemůže.

Stížnost ovšem tvrdí, že st-li byla vydána již 20. listopadu 1928 osk-i listina o jeho ustanovení. Leč — nehledě k tomu, že námitka tato nebyla uplatňována v odvolání k žal. úřadu (§§ 5 a 6 zák. o ss) — jeví se námitka ta bezdůvodnou, poněvadž šlo o systemisaci služebního místa ve 4. plat. stupnici a propůjčení jeho st-li, vyžadovala tedy systemisace podle 6. pokud se týče 4. odst. § 212 zák. č. 103/1926 Sb. schválení samosprávným úřadem dohlédacím. Tohoto schválení se dostalo usnesení osk teprve usnesením zsv-u z 21. listopadu 1928, do kteréž doby nebyl akt osk perfektním. Že pak schvalovací akt toho druhu stane se vůči korporaci podrobené dozoru účinným teprve tím, že byl vydán, t. j., že o něm byla ona korporace, vůči níž byl namířen, uvědoměna, vyslovil nss v nál. Boh. A 11.434/34 a dospěl v něm k názoru, že propůjčení systemisovaného služ. místa úředníku býv. samospr. okresu v Čechách, o němž byl úředník ten uvědoměn provisorním dekretem osk ještě před 1. prosincem 1928, n e n í účinným, nebyla-li osk o usnesení zemského (správního) výboru, jímž propůjčení to bylo podle § 212 odst. 4 resp. 6 plat. zák. schváleno, vyrozuměna ještě před 1. prosincem 1928. Na tomto právním názoru setrval nss i v daném případě a odkazuje podle § 44 j. ř. na bližší odůvodnění cit. nálezu.

Vychází-li v daném případě ze spisů najevo, že výnos zsv-u z 26. listopadu 1928 o systemisaci místa účet. úředníka ve 4. plat. stupnici stupni a) a propůjčení jeho st-li byl vypraven až 4. prosince 1928, nebyli o něm ani osk ani st-l vyrozuměni před 1. prosincem 1928. Nestalo-li se tak, pak nebylo propůjčení místa ve 4. plat. stupnici stupně a) st-li v den 1. prosince 1928 účinným a st-l přešel podle § 10 org. zák. do stát. služby jen s těmi platovými a služebními právy a nároky, které dne 1. prosince 1928 skutečně měl, t. j. s právy a nároky na 5. plat. stupnici stupeň e). Neshledal proto nss nař. rozhodnutí, které vychází z téhož právního názoru, nezákonným.

Č. 11.469.

Váleční poškození: * Ustanovení vl. nař. ze 7. prosince 1922 č. 363 Sb. k § 28 odst. 3, že, zemře-li válečný invalida po vyhlášení zák. z 20. února 1920 č. 142 Sb., musí jeho předkové uplatňovati případný nárok na důchod předků přihláškou do jednoho roku ode dne úmrtí, odporuje zákonu.

(Nález ze dne 9. října 1934 č. 19.028.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 7194/28, 11201/34.

Věc: Antonie H. ve M. proti ministerstvu sociální péče o důchod předků.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím potvrdil žal. úřad výměr zem. úřadu pro péči o válečné poškozence v Praze ze 13. května 1932, kterým byla odmítnuta jako opožděná přihláška st-lčina o důchod předků po synu Františkovi, zemřelém dne 20. dubna 1920. V důvodech uvedeno, že pozůstalí po invalidech, zemřelých před 16. březnem 1920, měli se přihlásit podle § 28 odst. 1 zák. 142/20 Sb. a podle vl. nař. 346/20 Sb. do roka od vyhlášení zákona, t. j. do 15. března 1921; tato lhůta byla § 1 zák. 310/21 Sb. prodloužena do 31. prosince 1921. Zemřel-li invalida po 16. březnu 1920, ale před 1. lednem 1921, měli pozůstalí uplatnit nárok přihláškou, podanou podle § 28 odst. 2 cit. zák. a podle cit. vl. nař. do 31. prosince 1921. Vedle toho dovolalo se nař. rozhodnutí i vl. nař. č. 363/22 Sb. k § 28 odst. 3. K námitce instanční stížnosti, že přihláška byla podána do roka od nastalé neschopnosti k výdělku a tudíž včas, bylo poznamenáno, že neschopnost předka k výdělku není událostí zakládající nárok na důchod, nýbrž pouze jednou z náležitostí podmiňujících přiznání důchodu in concreto. Přihláška měla býti podle § 29 odst. 1 zák. č. 142/20 a vl. nař. č. 363/22 k tomuto zákonu uplatněna nejdéle do tří let od vyhlášení zákona, po případě s modifikací § 1 zák. č. 146/1923 Sb. nejpozději do 31. prosince 1923.

Rozhoduje o stížnosti podané na toto rozhodnutí uvažoval nss takto:

Na sporu jest otázka, byl-li nárok na důchod předků uplatněn včas ve lhůtě zákonem stanovené, pokud se týče, kdy počala běžeti lhůta ku přihlášení nároku na důchod. Stížnost zastává názor, že na případ st-lčin vztahuje se ustanovení § 28 odst. 2 zák. č. 142/20 Sb., ježto událost, nárok její zakládající, totiž neschopnost st-lčina k výdělku, vznikla teprve po vyhlášení zák. č. 142/20 Sb. Běh této lhůty § 28 odst. 2 zák. cit. nemohl počítati dříve nežli okamžikem, kdy nastala u st-lky neschopnost k výdělku, neboť v tomto okamžiku byly podle názoru stížnosti teprve splněny všechny předpoklady, na kterých závisí podle zák. vznik nároku na důchod předků, z nichž jedním jest podle § 25 požitkového zákona neschopnost předka k výdělku. Jelikož nárok byl uplatněn do roka od nastalé neschopnosti k výdělku, bylo vyhověno předpisu zákona, přihláška byla tedy podána včas, a proto žal. úřad neprávem odmítl přihlášku jako opožděnou a neprávem též vyslovil, že nárok zanikl pro toto opožděné uplatnění.

Žal. úřad stojí na stanovisku, že nárok st-lčin byl dán již v době vyhlášení zák. č. 142/20 Sb., takže na ni dopadá ustanovení odst. 1 cit. § 28 a musila nárok svůj uplatnit ve lhůtě tam stanovené, jak byla do datečnými zákony do 31. prosince 1923 prodloužena. Událostí, nárok zakládající, jest po názoru žal. úřadu jedině smrt neb nezhvěstnost osoby, od které jest nárok na důchod odvozován. Nastala-li událost ta před vyhlášením zák. č. 142/20 Sb., nelze použít ani při důchodu předků ustanovení odst. 2 § 28 cit. zák. a je lhostejno, kdy předek stal se k výdělku neschopným. Názory žal. úřadu nejsou však ve shodě se zákonem.

Spornou otázkou obíral se nss již v nář. Boh. A 7194/28, v němž vyslovil tyto právní názory: Nárok na důchod předků je dán teprve, jsou-li splněny veškeré předpoklady § 25 cit. zák., tedy i neschopnost předka k výdělku. Není-li v době vyhlášení cit. zák. nárok na důchod předků ještě dán, sluší podle § 28 odst. 2 čítati dobu roční od vzniku

oné události, která založila existenci nároku. Událostí nárok zakládající nemíni § 28 odst. 2 v případě důchodů předků pouhé úmrtí či nezvěstnost osoby, od níž se nárok odvozuje, nýbrž onu skutečnost, která způsobila vznik nároku (neschopnost výdělečná). Předpis § 29 zák. o válečných poškozcích z 20. února 1920 č. 142 Sb. nepostihuje ony nároky, které vznikly, t. j. u nichž nastaly veškeré zákonné podmínky potřebné pro existenci nároku, teprve po uplynutí 3leté lhůty v ustanovení tom vyčtené. Na těchto právních názorech spočívá též řada nálezů později vydaných. Totéž stanovisko zaujal nss opět v nál. Boh. A 11201/34, k němuž připojil podrobné odůvodnění, v němž zabýval se i vývody, kterými žal. úřad snažil se prokázati správnost svého odchýlného stanoviska, jež uvádí i v odvodním spisu k této stížnosti podaném.

Trváje na právních názorech, vyslovených v cit. nálezech, poukazuje nss podle § 44 jedn. ř. co do bližšího odůvodnění na tyto nálezy.

Jelikož žal. úřad nař. rozhodnutí opřel v daném případě také o ustanovení vl. nař. č. 363/1922 Sb. k § 28 odst. 3, musil se nss zabývati otázkou, zdali toto ustanovení neodporuje zákonu.

Citovaný odstavec vl. nař. ze 7. prosince 1922 č. 363 Sb. stanoví: »zemřel-li válečný invalida po vyhlášení zák. z 20. února 1920 č. 142 Sb., musí jeho vdova (sirotci, předkové) uplatňovati případný nárok na důchod vdovský (sirotčí, předků) přihláškou do jednoho roku ode dne úmrtí; den úmrtí se do lhůty té nepočítá« Vzhledem k právním názorům vysloveným v nál. Boh. A 7194/28 a 11201/34, jak shora byly uvedeny, uznal nss, že ustanovení vl. nař. č. 363/1922 Sb. k § 28 odst. 3, pokud stanoví, že, zemřel-li válečný invalida po vyhlášení zák. č. 142/1920 Sb., musí jeho předkové uplatňovati nárok na důchod předkův do jednoho roku ode dne úmrtí invalidy, nerozlišujíc mezi případy, ve kterých předek již v době úmrtí invalidy byl k výdělku neschopen, a případy, kdy neschopnost ta teprve po smrti invalidově nastala, není ve shodě s § 28 odst. 2 zák. č. 142/20 Sb. a je tedy neplatným. Shledal proto nss i toto odůvodnění nař. rozhodnutí, opírající se o neplatné ustanovení vl. nař., nezákonným.

Vycházejí z mylného výkladu ustanovení zákona, resp. opírají se o neplatné ustanovení vl. nař., nevyšetřil žal. úřad, kdy st-lka stala se k výdělku neschopnou, ačkoli skutečnost ta je podle toho, co svrchu řečeno, rozhodující pro otázku prekluse jejího nároku, resp. pro otázku včasnosti přihlášky. Vada ta zaviněna byla nesprávným výkladem zákona a bylo proto nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zák. o ss.

Č. 11.470.

Zamestnanci verejní. — Administratívne pokračovanie: Rozhodnutie zem. úradu, vydané v prvej inštancii, o žiadosti býv. župného cestmajstra, ktorý stal sa podľa § 10 zák. č. 125/1927 Sb. zamestnancom zeme Slovenskej, o novú úpravu odpočívnych pôžitkov, nie je konečné vo smysle § 5 zák. o ss.

(Nález zo dňa 10. októbra 1934 č. 18.794.)